

Aantal keizersneden varieert sterk van ziekenhuis tot ziekenhuis

Als lid van de Raad van Bestuur van het Federaal Kenniscentrum voor de gezondheidszorg (KCE) ontving het Intermutualistisch Agentschap (IMA) het KCE-rapport 'Geplande keizersnede: wat zijn de gevolgen voor de gezondheid van moeder en kind?'. In het verlengde van dit rapport maakt het IMA het aandeel keizersneden per materniteit bekend. De nieuwe IMA-cijfers tonen aan dat het aandeel keizersneden in België rond de 21,0% schommelt. Dit is een aanvaardbaar cijfer in Europa. Er zijn echter grote verschillen tussen de Belgische ziekenhuizen: het cijfer varieert van 11,8% tot 32,9%. Deze variabiliteit is te groot, ook als de cijfers op vlak van verwijscentra voor complexe gevallen en verschillen in populatie worden uitgezuiverd. Een gedetailleerde registratie van de redenen om een keizersnede uit te voeren is cruciaal om de verschillen tussen de materniteiten terug te dringen.

IMA-cijfers tonen grote variabiliteit tussen ziekenhuizen

In België schommelt het aandeel keizersneden rond de 21,0% (2014: 20,6% in Vlaanderen; 22,4% in Wallonië en 20,0% in het Brussels Gewest). In 1985 raadde de Wereldgezondheidsorganisatie (WGO) aan om het aandeel keizersneden te beperken tot 10 à 15%. In 2015 werd het advies geactualiseerd: minder focus op de aantallen, meer op het voorbehouden van keizersneden als er een medische indicatie is. In deze context is het Belgische cijfer een aanvaardbaar cijfer, maar het is duidelijk dat dit cijfer niet verder mag stijgen.

Opvallend: in elke regio in België bestaan er belangrijke verschillen tussen de ziekenhuizen (van 11,8% tot 32,9%, zie tabel als bijlage). Deze variabiliteit tussen materniteiten is te groot. Soms is hier een eenvoudige verklaring voor. Zo ligt het aantal keizersneden hoger in de verwijscentra voor meer complexe gevallen of in universitaire ziekenhuizen. Maar ook na uitzuivering van deze cijfers blijft het verschil tussen bepaalde materniteiten te groot.

Tendens tot keizersneden 'on demand'

Een keizersnede is een chirurgische ingreep die het leven van de moeder en het kind kan redden als de ingreep om duidelijk omschreven medische redenen wordt uitgevoerd. Het Federaal Kenniscentrum voor de Gezondheidszorg (KCE) stelt in zijn studie over geplande keizersnedes echter vast dat deze ingreep de voorbije 30 jaar steeds vaker een routine wordt en zelfs op vraag van de toekomstige ouders om persoonlijke redenen én zonder medische oorzaak wordt uitgevoerd. Ook gynaecologen stellen vaak een keizersnede voor, omdat dit beter in hun agenda kan worden ingepast.

Keizersnede zonder medische indicatie levert geen gezondheidsvoordeel op, integendeel

Er bestaat geen enkel bewijs dat keizersnedes zonder medische indicatie een gezondheidsvoordeel opleveren voor moeder en/of kind. Steeds meer publicaties melden zelfs negatieve gevolgen op korte en lange termijn. Een belangrijk deel van de risico's na een keizersnede heeft betrekking op het verloop van de volgende zwangerschappen.

Belang van gedetailleerde registratie en informatie

Het KCE stelt dat sensibilisering van groot belang is, zowel van zorgverstrekkers als van (toekomstige) ouders.

- Gedetailleerde registratie door zorgverstrekkers van de redenen om een keizersnede uit te voeren moet op termijn leiden tot een afname van de niet-verklaarbare variabiliteit in België.
- Ook het publiceren van het aantal keizersnedes per materniteit is belangrijke info in de sensibilisering van (toekomstige) ouders. Toekomstige ouders moeten duidelijke informatie krijgen over de gevolgen van de verschillende bevallingswijzen voor moeder en kind zodat voordelen en risico's kunnen worden ingeschat.

Over het InterMutualistisch Agentschap (IMA)

In België zijn er 7 ziekenfondsen actief. Deze ziekenfondsen verzamelen heel wat administratieve en facturatiegegevens van hun leden. Het InterMutualistisch Agentschap (IMA) verzamelt en analyseert deze gegevens. Dit kan op eigen initiatief of op vraag van zijn wettelijke partners: het Rijksinstituut voor Ziekte- en InvaliditeitsVerzekering (RIZIV), de Federale OverheidsDienst (FOD) Volksgezondheid, de FOD Sociale Zekerheid en het Federaal Kenniscentrum voor de Gezondheidszorg (KCE). Het IMA zet door registraties, analyses en studies in op de permanente verbetering van een performant systeem van gezondheidszorg en ziekteverzekering.